NORAKSTS

Lieta Nr.A420771710
A00741-12/15

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2012.gada 26.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Reitupe,

piedaloties pieteicējai *A.L.* un atbildētājas – Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pilnvarotajai pārstāvei *E.H.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.L.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot Rīgas domei pienākumu izīrēt *A.L.* dzīvojamo telpu ārpus kārtas.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Ar Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas (turpmāk – Komisija) 2010.gada 19.augusta lēmumu Nr.28 (turpmāk – Lēmums) *A.L.* (turpmāk – pieteicēja) atteikts izīrēt dzīvojamo telpu ārpus kārtas.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] 2010.gada 10.maijā namā */adrese/* noticis ugunsgrēks un par to sastādītajā aktā konstatēts, ka tajā cietis dzīvoklis */adrese 2/*.

Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija 2010.gada 11.maijā, veicot dzīvokļa */adrese/*, vizuāli tehnisko apskati, konstatēja, ka dzīvoklis */adrese/*, kurā dzīvo pieteicēja, ugunsgrēka dzēšanas laikā nav cietis un tā tehniskais stāvoklis neatbilst likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā" 13.panta nosacījumiem. Līdz ar to pieteicējai nav pamata izīrēt dzīvojamo telpu, pamatojoties uz likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā" 17.panta pirmo daļu.

[1.2] Pieteicēja nav atsevišķi dzīvojoša pensijas vecumu sasniegusi persona, kurai būtu sniedzama palīdzība sakarā ar pamatpakalpojumu nesniegšanu, līdz ar to viņai nav izīrējama dzīvojamā telpa, atbilstoši Rīgas domes 2010.gada 15.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk arī – Saistošie noteikumi) 24.3.apakšpunktam.

[2] 2010.gada 14.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums, kurā lūgts atcelt Lēmumu. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2010.gada 14.oktobra lēmumu pieteikums ir pieņemts par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot pienākumu Rīgas domei izīrēt pieteicējai dzīvojamo telpu ārpus kārtas un ierosināta administratīvā lieta.

Pieteikumā norādīts, ka 2009.gadā namā */adrese/*, izcēlies ugunsgrēks, kurā cietis viss nams – izsisti logi un telpas nolietas. Vēlāk tika izdemolēti dzīvokļi. Dzīvoklis */adrese/* faktiski nav piemērots dzīvošanai, savukārt pieteicēja nevar sagaidīt dzīvokļa rindu.

[3] Atbildētāja – Rīgas dome Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja. Paskaidroja, ka dzīvoklī pēc adreses */adrese 2/*, šobrīd nedzīvo, jo nams netiek apsaimniekots, tādēļ telpas dzīvošanai nav derīgas. Nedarbojas kanalizācija, nav ūdens, krāsni nedrīkst kurināt. Pieteicēja kopā ar meitu bija spiesta meklēt citu dzīvesvietu saimnieka mājā */adrese 3/*. Pieteicējas ienākumi neļauj segt izdevumus par šo dzīvokli. Pieteicēja ir 3.grupas invalīde.

[5] Atbildētājas pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītiem motīviem. Norādīja, ka, lai personām sniegtu palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanai ārpus kārtas, tām ir jāatbilst Saistošajos noteikumos noteiktajiem kritērijiem, kuriem pieteicēja neatbilst.

M o t ī v u d a ļ a

[6] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzklausījusi tiesas sēdē procesa dalībnieka paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[7] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēja no 2010.gada 10.maija ir reģistrēta palīdzības saņemšanai 7.reģistrā (*lietas 38. – 39.lapa*) un to, ka dzīvoklis */adrese/*

(turpmāk arī – Dzīvoklis) faktiski nav piemērots dzīvošanai, ko apstiprina 2010.gada 17.marta Rīgas pilsētas Īres valdes akts (*lietas 46.lapa*).

Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja atbilst to personu kategorijām, kurām palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā pienākas ārpuskārtas. Tiesā pieteikums iesniegts un lieta ierosināta par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu piedāvāts ārpuskārtas īrēt sociālo dzīvokli.

Administratīvo tiesu judikatūrā konsekventi atzīts, ka, izlemjot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai *ex officio* ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Tādējādi, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu vai nav *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu).*

Ievērojot minēto, tiesai jāpārbauda, vai pieteicējai ir tiesības īrēt sociālo dzīvokli ārpuskārtas. Vienlaikus tiesa secina, ka, atbilstoši Augstākās tiesas Senāta judikatūrai, gadījumā, kad tiek izlemts jautājums par tāda administratīvā akta izdošanu, kas saistīts ar sociālo palīdzību (tostarp – ar palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā), jāvērtē ir tās tiesību normas, kas bija spēkā laikā, kad persona attiecīgo palīdzību lūdza *(sal. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 20.maija sprieduma SKA-102/2011 5.punkts)*. Līdz ar to turpmāk analizētās tiesību normas citētas redakcijā, kas bija spēkā laikā, kad pieteicēja vērsās ar iesniegumu pašvaldībā.

[8] Likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 11.panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldība ir tiesīga izīrēt tai piederošu vai tās nomātu dzīvojamo telpu vienīgi šajā likumā noteiktajām personām un ievērojot šā likuma, likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām mājām", likuma „Par dzīvojamo telpu īri" un likuma „Par dzīvokļa īpašumu" noteikumus.

Saskaņā ar likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 10.panta otro daļu kārtību un secību, kādā attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā tiek izīrēti sociālie dzīvokļi, nosaka pašvaldības dome.

Saistošo noteikumu 80.punkts noteic, ka pašvaldība sniedz palīdzību tikai palīdzības reģistrā reģistrētām personām reģistrācijas secībā katra reģistra ietvaros. Vienlaikus Saistošie noteikumi paredz izņēmumus no vispārējās kārtības, kad palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā personām sniedzama ārpuskārtas, proti, Saistošo noteikumu 24.punkts noteic, ka izīrēšanas komisija var pieņemt lēmumu par ārpuskārtas pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanu: 1) personām ar sevišķiem nopelniem (1., 7., $7.^2$, 13.reģistrs) (24.1.apakšpunkts); 2) atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2.grupas invalīdiem atzītām

personām ar noteiktiem ienākumiem, kuru izdevumi par īri un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, pārsniedz personu ienākumus, ko apliecina SD atzinums (7.reģistrs) (24.2.apakšpunkts); 3) denacionalizēto māju īrniekiem – atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2.grupas invalīdiem atzītām personām un personām, kuru ģimenēs ir nepilngadīgs bērns, ja viņu īrētajās dzīvojamās telpās nav nodrošināti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^{3}$panta pirmās daļas 1.punktā minētie pamatpakalpojumi, par ko Rīgas pilsētas Īres valde sastādījusi aktu (par konkrētu dzīvojamo telpu) un Administratīvā komisija pieņēmusi lēmumu par namīpašnieka (pilnvarotās personas) sodīšanu ar naudas sodu par pamatpakalpojumu nesniegšanu, un Tehniskā komisija konstatējusi pamatpakalpojumu nesniegšanas faktu vai arī uzsākta vispārējas jurisdikcijas tiesvedība civilprocesuālajā vai krimināprocesuālajā kārtībā (7., $7.^{2}$, 13.reģistrs) (24.3.apakšpunkts); 4) denacionalizēto māju īrniekiem – atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2.grupas invalīdiem atzītām personām, ņemot vērā SD atzinumu par personu veselības stāvokli un dzīvokļa apstākļiem (13.reģistrs) (24.4.apakšpunkts); 5) par 1.grupas invalīdiem atzītām vai atsevišķi dzīvojošām 75 gadu vecumu sasniegušām personām, ņemot vērā SD atzinumu par personu veselības stāvokli un dzīvokļa apstākļiem (13.reģistrs) (24.5.apakšpunkts).

Tātad, atbilstoši Saistošo noteikumu 24.4.apakšpunktam, Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija var pieņemt lēmumu par ārpuskārtas pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanu atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2.grupas invalīdiem atzītām personām (7., $7.^{2}$, 13.reģistrs).

Izskatāmajā lietā nav strīda par to, ka pieteicēja nav atsevišķi dzīvojoša pensijas vecumu sasniegusi persona, tāpat arī to, ka pieteicēja nav par 1. vai 2.grupas invalīdu atzīta persona.

Ievērojot minēto, tiesa nekonstatē Saistošo noteikumu 24.3.apakšpunktā paredzētos priekšnoteikumus, kas pieteicējai piešķirtu tiesības, savukārt iestādei uzliktu pienākumu nodrošināt pieteicējai izīrēt sociālo dzīvokli ārpuskārtas.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka pieteicēja neatbilst arī nevienam citam Saistošo noteikumu 24.punktā vai likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 13.panta pirmajā daļā noteiktajam gadījumam, kad attiecīgā palīdzība tiek sniegta ārpuskārtas.

[9] Saistošo noteikumu 24.punkts (ārpuskārtas pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšana) pieņemts ar mērķi sniegt ārpuskārtas palīdzību personām, kuru stāvoklis ir ārkārtējs un nav nekāda cita risinājuma, kā izīrēt dzīvojamo telpu, neievērojot rindas secību. Piešķirot iespēju ārpuskārtas pašvaldības dzīvojamo telpu īrēt personai, kura nav nonākusi ārkārtas stāvoklī, nepamatoti tiek aizskartas citu personu tiesības, kuras konkrētā palīdzības veida saņemšanai ir reģistrētas attiecīgajā reģistrā un šo palīdzību saņem rindas kārtībā.

[10] Ņemot vērā iepriekš secināto, tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā neiestājas labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi, tādēļ pieteikums ir noraidāms.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251. un 289. - 291.pantu, tiesa

nosprieda:

n o r a i d ī t p i l n ī b ā *A.L.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot Rīgas domei pienākumu izīrēt *A.L.* dzīvojamo telpu ārpus kārtas.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2012.gada 25.septembrī.

Tiesnese *(paraksts)* A.Reitupe

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese A.Reitupe
Rīgā 2012.gada 25.septembrī